

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-kört 7. sz.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Kéziratok nem lesznek visszatva.

TARTALOM. Szükséges újítások. — A szivarkapapirosokkal való kereskedés. — Vegyések. — Szerkesztői posta.

Szükséges újítások.

E lapok hasábjain legutóbb egy cikk jelent meg, melynek tárgya odairányult, hogy az általános elárusítási katalógusban jelzett szivarnemek nagybani elárusítási árait revízió alá kell venni és mi nem kételkedünk, hogy az általunk felhozott árvek általános helyesséssel találkoztak. Mi ez alkalommal azon óhajunknak adtunk kifejezést, hogy a nagybani elárusítási árak egészben töröltessenek el és ezek egy egységes elárusítási provízió által helyettesíttessenek; ez oly indítvány volt, a mely magában véve mi újítást sem tartalmaz és csak az volt a czélja, hogy az elárusítás egyszerűsítessék.

Ezzel szoros kapcsolatban áll az elárusítási katalógusnak a revíziója főleg a kisinybeni árakkal szemben. Amint az új valutarendezés a krajczárokat s félkrajczárokat forgalmon kívül helyezi, ép úgy az a körülmény, hogy a pénzérték ez idő szerint nem egyenlő azzal, a mi akkor volt, midőn $\frac{1}{2}$ krajczárokkal kénytelen volt az ember számolni, parancsolják, hogy a fél krajczár és a fillér elenyésztesse. Vegyük a külföldet példának, a melyet mint ilyent elfogadni kell és akkor azt találjuk, hogy oly államokban is, a melyekben egyedáruság behozva nincs, a hol tehát pénzgel és centimessel számolni kell, ott is ezek a ritkaságok közé tartoznak.

Az 5 filléres szivar, a mely ami pénzünkre átszámítva $2\frac{1}{2}$ krajczárba kerülne, tulajdonképeni ára tekintetében nem egyéb, mint 3 krajczáros szivar. A pénzérték epen ott jön számításba, a hol a szivar értéke limitálva van, nálunk ezen eset ki van zárva. A fillér ez idő szerint nálunk oly csekély pénznem, a mely csak a törtek összegezésénél jöhet figyelembe. A jelenlegi fillér által helyettesített fél krajczár csak akadályozza a folytatólagos elárusítási módot. Hogyha az elárusító kénytelen ezen kis pénzt készletben tartani, akkor szükséges az is, hogy ez forgalomban legyen. De hát hol látható a fillér? ezzel nem is törődik senki és ha valaki $2\frac{1}{2}$ krajczáros szivart venni akar, az egy helyett kettőt vesz. Ebben azonban mi nem látunk az elárusításra semmi előnyt, amennyiben egy erősen menő cikket, minden, még a legkisebb alkalmatlanságtól is kell hogy ment legyen.

Mily másképen alakulna az elárusítás, hogy ha a szivarok kizárólag 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 krajczárba vagy dupla fillérekbe kerülnének.

A fillér az elárusításra nagy hátránnyal van, ami a H. szivarnál kézzel fogható, a mely ez idő szerint sokkal nagyobb kelendőséget előidézne, ha egykori kisebb

qualitásban és régi nagyságában 2 krajczárnyi árban maradvá, mellette egy szegényebb középosztály részére 3 kros fajta szivar forgalomba bocsátatnék. Épen ez nyilvánul az F fajta szivarnál, a melynek óriási kelendőségét nem a $\frac{1}{2}$ krajczárnak köszöni, hanem annak, hogy mint könnyebb fajta közszükségletté vált. Az F szivar elbírná a $\frac{1}{4}$ krmnyi áremelkedést, miután közte és az E) Cuba között egy 4 krajczáros szivar létezik, a mely kevésbé keresett, s a mely egész más vevőknek van szánva, mint azon embereknek, a kik 4 krajczáros szivart óhajtanak.

Amint látjuk, az árukatálógus nemcsak az abba foglalt nemek és áruk tekintetében, hanem a kínálat tekintetében is felette sürgős újítást igényel. Emlékeztetjük még arra is, hogy a bejegyzett szivarnemek semmi tekintetben ki nem elégítők, legalább erősségükre és külső formájukra nézve nem. Egy 10 kros szivar teljesen hiányzik. A 9 kros regalítás nélküli kimondott karaktert. Tehát hová tartozik? Erős szivarnak nem mondható, egy közepes erősnak sem, de annál kevésbé könnyűnek. A Trabuco teljesen megfelelne, ha vele párhuzamosan könnyebb és nagyobb szivarnem létesítenék. Épen ez áll, de megfordított viszonyban a 7 kros Brittanikáról. Ez nagy és könnyű, véle szemben azonban nem áll egy valamivel erősebb és kisebb fajta szivar. A 6 kros Operásról nincs sok beszélni valónk. Formája, mint 6 krajczáros szivaré, sokkal szegényesebb, mintsem őket favorizálni lehetne. Az Operásnak a forgalomból való kivétele s egy mind a két végén hegyesre készült szivarral való helyettesítése volna ép oly praktikus, mint szükséges. A $6\frac{1}{2}$ krajczáros B), mely teljesen pang, egyáltalában figyelembe nem vehető. A két 5 kros Cuba és Virginia szivar ellen nincs mit ellentetni, habár a Virginia ugylátszik sokat vesztett a régi renomééből.

Egyedül ezen szivarnál látszik, hogy közkedveltségnek örvend s alig volna nélkülözhető. Bár a Virginiának fogyasztása utóbbi években hullámzásnak volt kitéve, mind a mellett bizony látható, hogy a Virginia szivar egyforma erőssége s formája mellett mindig kedvelt szivar marad. Ez azonban az egyedüli szivar, a melyről ezt mondani lehet, a melyen sem a dívat, sem a dohányzó hangulata nem változtat.

Még megemlítendő volna, hogy a szivarkák nemeit is szaporítani kellene, a jobbkat az egyiptomi szivarkák módjára a fillérnek kiküszöbölésével egy, hogy az $1\frac{1}{2}$ és $2\frac{1}{2}$ krajczáros szivarkákat 10 darabonként csomagolva forgalomba kellene

bocsátani. Tekintettel a $\frac{1}{2}$ krajczáros szivarkák fogyasztóra, ezen $\frac{1}{2}$ krajczáros szivarka kell hogy kivételt képezzen, bár ennek eltörlése is kívánatos volna.

Mi ezen javaslatunkat úgy adjuk, a mint azt a közletheől, illetve elárusítási viszonyokból meritettük s azt mint a dohánygyedáruságra igen üdvöset a m. k. dohányjövődéki kezelőség rendelkezésére bocsátjuk. Lehet, hogy egyik vagy másik ebből beválik, ellenben lehet, hogy egyik-másik nem. Mi a mi részünkről biztosíthatjuk, hogy a mondottak figyelemre méltók, amennyiben ezen behozandó újítások alkalmasak lennének nemcsak a létező nehézségeket leküzdni, hanem azoknak életbeléptetése által mielőbbi sikert kivívni.

A szivarkapapirosokkal való kereskedés.

A mint értesülünk, a szivarkapapirosokkal és szivarkahüvellyel való kereskedésnek bizonyos irányban való korlátozása szándékoltatik foganatba vétetni.

Az okot szolgáltatott erre, hogy a legújabb időben a forgalomban lévő szivarkáknak nagy része a hüvelynek hű utánczata által meghamisított.

Mi részünkről a szivarkahüvellyel való árusításnak szándékolt korlátozását csak megnyugással fogadhatjuk, sőt ebben tovább megyünk s követeljük, hogy a visszaélésnek, mely a hivatlan oldalról készített szivarkák forgalomba hozatala által üzetik, vége vetessék. Nyílt titok, hogy itt a fővárosban naponta százezerre menő szivarka oly egynék által, kik ezek gyártásával iparszerűleg foglalkoznak, elkészítve s eladva lesz. Akí ebben kételkedik, annak mondhatjuk, hogy vannak a dohánykezelőség által gyantatulán forgalomba hozott török dohányfajták, melyek másra nem, csak a szivarkák gyártására használtak fel. Azon feltevés, hogy naponta százezer drb szivarka gyártatik, nem véletlenül, hanem azon számításon alapszik, a mely szerint a különféle dohánynemek felhasználása bizonyos mennyiségű szivarkát eredményez.

De még az elkelt különféle nemű hüvelyek is megerősítik ezen feltevést. Hogy a forgalmat növeljék és az elrendő fogyasztást mindjobban előmozdítsák, folytonosan oly szivarka hüvelyeket bocsátanak forgalomba, a melyek az egyiptomi hüvelyekhez teljesen hasonlóak. Miután az ellenőrzést gyakorló pénzügyi közegeknek teljes lehetetlen a nagymennyiségű márkát s gyártmányt, a melyet a különlegességi üzletbe bocsátott árucikkek katalógusa tartalmaz, ismerni, a hamisítók üzlete teljes mérvben virágzik. Milyen kára van ebből az államkincstárnak, azt meghatározni nem lehet.

Ennélfogva több mint szükséges, bár a hamisítók üldözése nem az ő hatáskörébe tartozik, hogy a m. kir. dohányjövédék kezelésére oly erélyes intézkedéseket javasoljon a miniszteriumnak, a melyek ezen veszélyt elárítani alkalmasak volnának. Igaz, hogy a szivarkapapírossal s hüvelylyel kereskedni szabad, és a dohányjövédéki kezelésnek nincs joga ezt meggátolni; azonban, hogy ha beigazolva lesz, miként a hüvelyek majdnem kizárólag oly célra használatnak fel, a mely a dohánygyedárúságra káros; hogy ha továbbá meg lesz állapítva, miként bizonyos fajta forgalomban bocsátott hüvelyek kizárólag csak ezen célból gyártatnak, hogy a közönséggel elhitessék, hogy ezek a kincstár által vannak forgalomba hozva, akkor ezen üzemeknek erősen gátat kell vetni.

Miután itt nemcsak a kincstár, hanem a közönség érdekéről, a mely bona fide vásárol és fizet, van szó, természetesen, hogy első sorban az érdeklődjék ez iránt, a kinek ez hatáskörébe tartozik vagyis a dohányjövédéki kezelés. Hogy tulajdonképen mik lennének azon megszorítások, melyek a szivarkákkal való kereskedést meggátolni képesek volnának, azt nem tudjuk, nem is érdekel bennünket, miután nekünk ezen ügy csak véleményünk elmondására szolgáltatott anyagot.

Hogy ha mégis nézetünknek kellene nyilvánítanunk, akkor azt ajánlanók, hogy Magyarország területén létező szivarkapapír hüvelyek gyárai köteleztesse, gyártmányait a dohányjövédéki kezelésnek bemutatni és az idegenből behozott hüvelyek megérkezéskor ellenőrzés alá vésse. Hogy ha ezen javaslatunk elfogadható, amin nem kételkedünk, amint hogy azt is úgy talán mellékesen statisztikailag meg lehetne állapítani, hány szivarka lett egy év alatt Magyarországon magánkéz által gyártva. Mi meg vagyunk győződve, hogy ily statisztika sok tanulságos és gyakorlatilag hasznos eredményezne, mert az a szám, amely ebből évenként kitűnnék, sokkal nagyobb volna, mint azt valaki gondolná.

A szivarkák fogyasztásának évenként kolosszális emelkedése s annak jövőben várható még nagyobb emelkedése szükségessé teszi, hogy e cikk oly figyelemben részesítessék, a melyet azon okból érdemel meg, mivel annak folytán az államkincstárba használat nagyobb számban gyarapodik. És a mint már a bevezetésben kiemeltük, szükségesnek mutatkozik, hogy az illetékes helyen azon módok s eszközök gondoskodjanak, a melyek alkalmasak arra, hogy ezen üzelmek, a melyek már valóságos áthágássá fajultak — korlátoztassanak.

A szivarkák illetén gyártását, mely eleintén oly alkalmatlannak mutatkozott, jelen pillanatban annak kell tekinteni, a mi — létező iparunk — hogy ha ezen ügynek minden részleteibe közelebbről behatolni akarunk.

Vegyések.

Kinevezés. A pénzügyminiszter a szegvárdi pénzügyigazgatósághoz **Borosyán** Sándor drt pénzügyi segédtitkárrá, **Puky** Ignácot a trencséni pénzügyigazgatóságához pénzügyi segédtitkárrá, **Joody** Miklóst a zalaezerszegi pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazóvá, **Bahunek** Bélát a dévai pénzügyigazgatóságához pénzügyi főbiztossá, **Kovács** Antalt adóosztályt a karánsebesi adóhivatalhoz, az ó-becsei adóhivatalhoz **Auer** Aurélt adóhivatali tiszté, a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóságához **Szénágy** Imrét pénzügyi irodatiszté, **Medveczsky** Jánost a máramaros-szigeti pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazó-gyakornokká, **Réthly** Istvánt és **Jurányi** Győzőt a székesfővárosi adófelügyelőhöz pénzügyi fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

Penzverés 1899-ben. A pénzügyminiszter 1899-re a következő pénznekem verését rendelte el: 810.000 darab husz koronást 16,200.000 korona, 200.000 darab tíz koronást 2,000.000 korona értékben aranyban. Azonkívül 5,000.000 darab kétfillérest 1,000.000 korona és 5,000.000 darab egyfillérest 50.000 korona értékben. Az összes pénzverés tehát 56,010.000 darab az 19,250.000 korona értékben. Az aranypénzekből 15,455.000 koronát a szabályszerű aranybevételekből, 27,745.000 koronát pedig rendelkezésre vernek.

A komló állása a külföldön. A földművelésügyi miniszteriumhoz a konzulátusoktól beérkezett jelentések szerint a következők:

Németország. A karlsruhei konzul augusztus 31-éről jelenti, hogy Badenben a beállott kedvező időjárás folytán a komló szedése megkezdődött s a mutatózó vörös üszög sem okozott kárt. A szedett termény jó minőségű és mennyisége az előző évit elérni fogja. A frankfurti (M. m.) főkonzul szeptember 2-áról jelenti, hogy a korai komló gyöngye termést adott s a kései termés is várakozáson alul fog maradni és ehhez képest az árak emelkedése várható. A stuttgarti konzul szeptember 2-áról jelenti hogy az augusztusi tulmeleg időjárás folytán a komló egy része nem fejlődött ki, a termés kisebb lesz, mint előre becsülték. Bajorországban egynegyed részrel kevesebb lesz a termés, mint tavaly. Württembergben a kései komló termése mennyiségre nem nagyon apadt, ellenben a bodeni tó vidékén a korai komlójával kisebb termést adott, mint tavaly. — **Angolország.** A londoni főkonzul szeptember 6-áról jelenti, hogy a komló szedése több kerületben megkezdődött és a jövő héten teljes folyamatosan lesz. Az új komló gyöngye kereslet mellett piacra került.

— **Amerikai Egyesült-Államok.** A newyorki főkonzul szeptember 17-éről jelenti, hogy New-Yorkban a komló szedése két héttel korábban várható a rendesnél s a termés-kilátások gyöngéek. A várható termés a tavalyinak részint felére, részint kétharmadára tehető. A Pacific-parti komlótermés is gyöngébb a tavalyinál. A varsói főkonzul augusztus 31-éről jelenti, hogy a komlónak az előző hideg, nedves időjárásról alászállított terméskilátásai az utóbbi meleg időjárás folytán javulnak. A szedés megkezdődött és további kedvező időjárás mellett a tavalyi termésnek kétharmada várható. Egész Oroszországban Volhinia komlótermése lesz leggyöngébb. A kievi konzulátus szeptember 1-jéről jelenti, hogy a volhynai komlótermés mennyisége közepén alul van a minőség, különösen a kremenetzi járásban kielégítő.

Czokorprémium visszatérítés. Az 1897/98. évi kampányban összesen 10,164.103 frtot fizettek ki az osztrák és magyar cukorgyárosoknak cukorprémium fejében. Miután ez az összeg 1,164.103 forinttal haladja meg a 9 millióban megállapított cukorprémium-kontingenst, ezt a fölös összeget a cukorgyárosoktól visszakérik. Ezt az összeget a 8-2 millió métermáza összes nyerscukor-produkcióra vetik ki s így egy-egy métermáza nyerscukorra 14.2 kr. visszafizetés esik. Ezzel a tétellel nagyobb az amerikai cukorportvám, mint a mi tényleges prémiumunk, melynek tételese megszabásából még ez a visszafizetés levonandó.

A gyufaipar és a vasuti fuvardíjak. A gyufaipar helyzetéről közelebb hozott közleményünkre egy helybeli gyufagyáros cégtől levelet vettünk, melynek érdemi részét az alábbiakban reprodukáljuk:

A gyufaipar fellendülését mindenek fölött a legfontosabb nyersanyagokra, mint nyírfatörzsek és hasábfá, azután pedig a készárura fennálló indokolatlan túlságosan magas vasuti szállítási

díjtételek gátolják. Anomália, hogy az államvasutak a nyírfatörzseket és hasábfát, melyek feldolgozása több, mint 50% hulladékkal jár, ugyanazon díjtétel mellett szállítják, mint például a deszkákat és egyéb, már iparilag feldolgozott faárakat, melyeknek további feldolgozása már csak csekély, vagy éppen semmi anyagvesztéssel sines egybekötve. E tekintetben lényeges megkülönböztetést kellene tenni, amint ez az osztrák vasutakon régen be van hozva.

Éppen olyan indokolatlan a magyar vasutakon az I. darabú-osztály alkalmazása gyufákra. Régebben lehetett alapja ezen osztályozásnak, ma azonban ezen díjtétel semmiképen sem áll arányban a cikk alacsony értékével: 100 kg. közönséges gyufa piaci értéke ma körülbelül 17 frt és szállítása például Budapestről Kolozsvárra 2 frt 55 $\frac{1}{2}$ kr., tehát az érték 15%-a; rövidebb viszonylatokban ezen arány még emelkedik.

— **Új hitelszövetkezet.** A **Hazai Leszámitoló és Takarékos-Szövetkezet** (Budapest, Teréz-körút 5.) e hónap 15-én tartotta alakuló közgyűlését. Az új pénztárat igazgatóságának tagjai lettek: **Dessényi** József főv. biz. tag, **Békés** Márton, **Neuwelt** József, **Schön** Ignác, **Goldschmidt** Bernát és **Vörös** János; a felügyelő-bizottságba **Mendl** Arthur, **Aszóli** Endrét, **Méry** Miksát és **Salzer** Izort választották meg. Az igazgatóság az intézet vezetésével **Mahler** Andort bízta meg. A társulat ügyészévé **Kohn** Pál dr. ügyvédet választották meg.

Szerkesztői posta.

A. K. urnak. M. A még mindig érvényben lévő szabályok szerint, Ön a zsidóünnepken nagy dohányárudáját becsukhatja ugyan, kötelező azonban ugyanazon ház valamelyik helyiségében, a melyben a dohánytőzsde van, az elárúsításra szükséges árut készletben tartani és az Önhöz utalt dohánykísérásokat kiszolgáltatni. Akármilyen különösnek hangzik is e rendszabály, mégis azt jelenti, hogy az üzletet bezárni tilos, mindamellet az az értéke van, hogy Ön áruít egy melléküzletben kiszolgáltathatja. Miután Önnél, amint írja, csak egy nap forog kérdésben, az ottani m. k. pénzügy-igazgatóság erre a napra megadhatná a felmentő engedélyt, a mit esetről-estere akkor is megtehet, ha ünnepnapról nincsen szó.

Sz. M. urnak. V. Az előbbi Önnel is szól. **K. E. urnak. H.** Az aprópénz dolgában való kérdés sokkal zavartabb, mintsem arra határozott felvilágosítást adni lehetne. Miután e tekintetben a dohány nagyárusokra vonatkozó különös rendelkezés nincsen s az ezüstpénz mennyiségét a dohány nagytőzsér ép úgy, mint más kereskedő, minden állampénztárhoz beszálíthatja, a kérdés magától elesik. Egészen másképen nyilvánul ez a koronánál, a melyből csak 10%-os mennyiségét muszáj elfogadni, ép úgy, mint a 20 és 10 filléreseknél, ha azok előírt módon csomagolva vannak, lehet az állampénztárba szállítani, ha a kir. adóhivatalba biztosítékot letelt. A mi a kisdohánytőzsért illeti, aki Önnel ezen pénznekemet szállítja, azoknak elfogadására a fentiek mérvadók.

D. I. asszony. Bpest. Ad 1. Dohánytőzsde el nem adható. ad 2. Egy jó helyet dohánytőzsde számára nem tudunk ad 3. Hogy ha dohánytőzsdedt akar, ahhoz nem elegendő, hogy a háziur ezt kívánja. ad 4. Az illető ur ebben az esetben Önnel szemben nemcsak goromba lesz, hanem Önnel szemben más egyéb kellemetlenséget is fog okozni. ad 5. Vajjon a tőzsdében szabad-e aludni? erre Önnel a háziur adhat választ.

P. I. urnak. Budapest. Hogyan tudjuk mi azt?

K. M. urnak. D. Gond nélkül benyújthatja.

B. K. asszonyságnak Budapest. Nem beszélhet meg addig, míg nevét és lakását velünk nem közli.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Nothwendige Neuerungen. — Der Handel mit Zigarettenpapieren. — Eingesendet. — Briefkasten der Redaktion.

Nothwendige Neuerungen.

Die in dem allgemeinen Verschleisskatalog verzeichneten Sorten in Hinsicht ihrer En-gros-Preise einer gründlichen Revision zu unterziehen, war der Gegenstand eines jüngsten Artikels in diesen Blättern, und wir zweifeln nicht daran, dass die bezüglichen Argumente, welche wir vorgebracht, der Zustimmung allenthalben sicher sind.

Wir haben bei dieser Gelegenheit den Wunsch vorgebracht, dass die En-gros-Preise überhaupt abgeschafft und durch eine einheitliche Verkaufsprovision ersetzt werden mögen, ein Vorschlag, der insofern nichts Neues in sich trägt, mit keinerlei Schwierigkeit verbunden ist und nur den Zweck verfolgt, das Wesen des Verschleisses zu vereinfachen.

Damit im engsten Zusammenhange steht aber auch die Revision des Verschleisskataloges überhaupt in Hinsicht der Detailpreise. Sowohl die neue Geldwährung, welche die Kreuzer und Halbkreuzer abgeschafft hat, wie auch der Umstand, wonach der Geldwerth ein ungleich anderer dormalen ist, wie er dazumal war, als man mit halben Kreuzern zu rechnen gezwungen war, gebieten es, dass sowohl der Halbkreuzer, als auch der Heller endlich verschwinden. Nehmen wir uns das Ausland zum Muster, das doch füglich als solches angesehen werden kann, so finden wir, dass selbst in Staaten, wo kein Monopol herrscht, wo also mit Pfennigen und Centimes gerechnet werden muss, gleichwohl diese eine Seltenheit sind. Die Fünf-Pfennig-Zigarre, welche nach unserem Gelde 2½ Kreuzer kosten würde, ist doch in Hinsicht ihres eigentlichen Preises nichts anderes, als eine Drei-Kreuzer-Zigarre. Der Geldwerth wird eben dort in Rechnung gezogen, wenn der Werth einer Zigarre limitirt wird. Das ist aber bei uns keineswegs der Fall. Der Heller ist dormalen bei uns noch eine solch geringe Münze, die höchstens bei Berechnungen von Bruchtheilen summarisch in Betracht kommt. Der halbe Kreuzer oder wie er jetzt durch den Heller ersetzt wurde, behindert den flotten Verkauf in ausserordentlicher Weise. Soll der Verschleisser die kleine Münze stets vorrätzig haben, so ist es auch nothwendig, dass sie im Verkehr ist. Allein, wo ist das Hellerstück zu sehen? Man befasst sich eben nicht damit und wenn die Zigarre 2½ Kreuzer kostet, so kauft man zwei Stück anstatt einer. Hierin erblicken wir aber keinerlei Vortheile für den Verschleisser, da ein flott gehender Artikel jede, auch die geringste Unbequemlichkeit ausschliessen muss.

Wie ganz anders würde sich der Verschleiss gestalten, wenn es bloc Zigarren zu 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 und 10 Kreuzern, beziehungsweise doppelt soviel Hellern geben würde. Der Heller steht diesem Verschleisse sehr hinderlich im Wege, was bei der H-Zigarre deutlich er-

sichtlich ist, die gegenwärtig einen weit höheren Consum erzielen müsste, wäre sie in minderer Qualität und einstiger Grösse, à 2 kr. verblieben und wäre neben ihr eine Sorte à 3 kr. geschaffen worden, die für die ärmere Mittelklasse berechnet ist.

Ganz in demselben Masse verhält es sich mit der F-Zigarre, die ihren riesigen Aufschwung keineswegs dem ½ Kreuzer zu danken hat, zumal dieser lediglich dem Umstande zuzuschreiben ist, wonach die leichten Sorten zum Bedürfniss geworden. Die F-Zigarre könnte füglich einen Aufschlag von ½ Kreuzer vertragen, nachdem zwischen ihr und der E-Cuba eine 4-Kreuzer-Sorte sich befindet, die nicht begehrt wird und die auch für eine ganz andere Kundschaft taugt, als für jene Leute, die eine 4-Kreuzer-Zigarre wünschen.

Wie man sieht, ist der Verschleisskatalog, beziehungsweise die darin verzeichneten Sorten, nicht nur in Bezug der Preise, sondern auch in Hinsicht ihrer Darbietungen, einer vorzunehmenden Neuerung durchaus dringend bedürftig. Wir erinnern daran, dass die verzeichneten Sorten auch keineswegs nach jener Richtung hin befriedigen, welche in Bezug von Stärkegraden oder der Formen in Betracht kommen. Eine Zigarre zu 10 Kreuzern zum Beispiel mangelt gänzlich. Die Regalita à 9 Kreuzer entbehrt des ausgesprochenen Charakters. Wohin zählt sie denn? Eine starke Zigarre ist sie nicht, eine mittelstarke auch nicht und milde ist sie schon ganz und gar nicht. Die Trabuco entspricht vollständig, bedarf aber einer mit ihr parallel laufenden Sorte, welche leicht und grösser ist als sie. Dasselbe, nur umgekehrt, ist bei der Britannica à 7 Kreuzer der Fall. Diese ist gross und milde, hat aber neben sich keine Sorte, die etwas kleiner und stärker ist. Von der Operas zu 6 Kreuzern ist nicht viel zu reden. Ihre Form ist für eine 6-Kreuzer-Zigarre viel zu ärmlich, als dass man sie favorisiren könnte. Die Operas überhaupt aus dem Verkehr zu bringen und dieselbe durch eine, auf beiden Seiten zugespitzte Sorte zu ersetzen, wäre ebenso praktisch, als nothwendig. Die auf dem Aussterbe-Etat gesetzte B à 6½ kr. kann überhaupt gar nicht mehr in Betracht kommen. Die beiden Sorten E-Cuba und Virginia à 5 Kreuzer sind die einzigen, worüber gar nichts Nachtheiliges zu sagen ist, wenn auch die Virginier ihr altes Renommé eingebüsst zu haben scheint. Allein bei dieser Sorte ist es deutlich zu ersehen, dass sie ihren Liebhaberkreis besitzt und kaum könnte sie entbehrt werden. So sehr ihr Consum auch in den letzten Jahren Schwankungen ausgesetzt war, so deutlich sichtbar ist es, dass die Virginier-Zigarre zu allen Zeiten in ein und derselben Form und Stärke ihre Liebhaber finden wird. Das ist aber auch die einzige Sorte, welche sich dessen rühmen

kann, dass sie weder von der Mode, noch von der Laune der Raucher abhängig ist.

Noch wäre zu erwähnen, dass die Zigarettenarten vermehrt, die besseren Gattungen nach Art der egyptischen Zigaretten angefertigt werden sollten und auch hierin die Abschaffung des Hellers insofern berücksichtigt werden sollte, als man die 1½- und 2½-Kreuzer-Zigaretten, à 10 Stück, in den Verkehr bringen sollte. Mit Rücksicht auf die Kundschaft, welche die Zigaretten à ½ Kreuzer konsumirt, kann natürlich die Zigarette à ½ Kreuzer nicht ebenso behandelt werden, wie sehr wünschenswerth diess auch wäre.

Wir geben diese Vorschläge, so wie sie sich aus den Verschleissverhältnissen selbst ergeben und stellen es als für das Gedeihen des Tabakmonopols nothwendiges Material der k. u. Tabakregie zur Verfügung. Manches davon dürfte plausibel, manches dagegen nicht stichhältig erscheinen. Wir, für unseren Theil, können dagegen versichern, dass all' das Gesagte der Erwägung werth ist und dass die zu bekämpfenden Schwierigkeiten, welche vorhanden sind, diese Neuerungen einzuführen, reichlich aufgewogen werden könnten von den Erfolgen, welche sich durch Ausführung derselben sehr bald einstellen würden.

Der Handel mit Zigarettenpapieren.

Wie wir vernehmen, soll die Absicht vorliegen, den Handel mit Zigarettenpapieren und Hülsen in gewisser Beziehung einzuschränken. Anlass hiezu mag der Umstand gegeben haben, wonach neuester Zeit ein grosser Theil der sich im Verkehr befindlichen Zigaretten durch das getreue Nachahmen der Hülsen gefälscht wird.

Wir können einer solch geplanten Einschränkung des Handels mit Zigarettenhülsen unsere Zustimmung keineswegs versagen; ja, wir gehen darin gar so weit, zu verlangen, dass dem offenbaren Missbrauch, der durch das Anfertigen der Zigaretten von unberufener Seite noch immer betrieben wird, ein Ziel gesetzt werde.

Es ist ein offenkundiges Geheimniss, dass hier in der Hauptstadt täglich Hunderttausende von Zigaretten von Leuten, die sich mit deren Fabrikation gewerbmässig befassen, angefertigt und verkauft werden. Wer daran zweifelt, dem könnten wir entgegenhalten, dass es gewisse Sorten türkischer Tabake gibt, welche die Tabaksregie ahnungslos in den Verkehr bringt und die zu nichts Anderem benützt werden, als zur Fabrikation der Zigaretten. Die Annahme, dass täglich Hunderttausende von Zigaretten erzeugt werden, ist keine willkürliche, sondern beruht auf jenem Kalkül, wonach aus verschiedenen Sorten Tabaken, welche hiezu verwendet werden, ein gewisses Quantum Zigaretten resultirt. Aber auch der Absatz der verschiedenen Gattungen Hülsen entspricht vollständig dieser unserer Annahme. Um diesen Absatz zu erhöhen und den zu erzielenden Consum immer mehr auszudehnen, gelangen fortwährend solche Ziga-

rettenhülsen in den Verkehr, welche den ägyptischen Hülsen vollständig gleichen. Da es für die aufsichtübenden Finanz-Organen eine Sache der Unmöglichkeit ist, die zahllosen Marken und Fabrikate, welche der Verschleisskatalog des Spezialitätengeschäftes enthält, zu kennen, florirt das Geschäft der Fälscher natürlich in flotter Weise. Welcher Schaden dem Staatsschatze hiedurch entsteht, lässt sich annähernd kaum beziffern.

Es ist daher mehr als nothwendig, dass die k. u. Tabakregie, obgleich die Verfolgung der Fälscher nicht in ihrer Kompetenz gelegen ist, energische Massregeln ergreift, um durch Vorschläge, die sie hierüber dem Ministerium macht, dieser Kalamität hart an den Leib zu rücken. Wohl ist der Handel mit Zigarettenpapieren und Hülsen ein freier und die Tabakregie besitzt keinerlei Recht, denselben zu verhindern; allein, wenn es nachgewiesen wird, dass die Hülsen fast ausnahmslos zu solchen Zwecken verwendet werden, welche das Tabakmonopol schädigen; wenn es weiters constatirt wird, dass gewisse Sorten Hülsen in dem Handel sich befinden, die bloss zu dem Zwecke angefertigt werden, um das Publikum irre zu führen und diese Produkte, als vom Aerar in Handel gebrachte vorzulegen, dann muss diesem Treiben energisch vorgebeugt werden. Da es sich hierbei nicht nur um die Interessen des Staatsschatzes, sondern auch um diejenigen des Publikums handelt, welches bona fide kauft und bezahlt, so muss sich dieser Angelegenheit natürlich jene Stelle annehmen, welche hiefür in erster Reihe competent ist, nämlich die Tabakregie.

Welcher Art nun diese Einschränkungen in Bezug des Handels mit Zigarettenhülsen sein dürften, das wissen wir nicht und absorbiert auch unser Interesse nicht, nachdem uns bloss die Sache selber den Stoff zur Meinungsäusserung liefert. Sollen wir gleichwohl unsere Ansicht hierüber aussprechen, so würden wir in Vorschlag gebracht haben, dass die auf ungarischem Territorium sich befindlichen Zigarettenhülsen-Fabriken verhalten werden sollten, ihre Erzeugnisse der Tabakregie vorzulegen, und was die aus der Fremde eingeführten Hülsen betrifft, müssten dieselben beim Einlangen ebenfalls einer Kontrolle unterworfen werden.

Ist dieser unser Vorschlag annehmbar und wir zweifeln nicht daran, dass er es auch ist, dann könnte auch nebenbei daraus eine Statistik resultiren, wieviel Zigaretten alljährlich in Ungarn durch privater Hand erzeugt werden. Wir sind dessen gewiss, dass eine solche Statistik viel des Belehrenden und viel des praktisch Nützlichen an sich tragen würde, denn die Ziffer, die sich alljährlich ergeben würde, sie wäre weit grösser, als dies geahnt wird. Der kolossale Aufschwung, den der Zigarettenconsum alljährlich nimmt und noch mehr derjenige, der in Zukunft zu erwarten steht, beides erfordert, dass dem Artikel jene Aufmerksamkeit zu Theil werde, die er aus dem Grunde verdient, weil ein immer grösserer Procentsatz des staatlichen Nutzens daraus hervorgeht. Und da erscheint es auch, wie wir eingangs erwähnt, als ein durchaus zu billigendes Vorgehen, wenn man competenten Ortes auf Mittel und Wege bedacht ist, einem Unfug zu steuern, der schon an eine regelrechte Übertretung streift.

Das anfangs so unschuldig scheinende Anfertigen der Zigaretten dürfte in dem Augenblicke sicherlich als das, was es ist, als eine bestehende Industrie erkannt werden, wenn man erst der Angelegenheit in allen ihren Details näher treten wird.

Eingesendet.

Sehr geehrte Redaktion!

Sie haben wohl bereits des Öfteren in Ihrem geschätzten Blatte der Hunnia-Zigaretten Erwähnung gethan, welche unbegreiflicherweise von der k. u. Tabakregie bereits im Monate Juni eingeführt wurden und bis zur Stunde noch immer nicht regelmässig erhältlich sind. Sie haben bisher aber noch immer nicht für uns arme Provinztrafikanten eine Lanze eingelegt und des Umstandes noch nicht gedacht, dass wir bisher die Hunnia-Zigaretten noch gar nicht gesehen haben. Aus dem Grunde möchte ich auch Ihre Aufmerksamkeit darauf gelenkt haben und ersuche ich, wenn möglich, dieses ergebene Schreiben in Ihrem geschätzten Fachblatte unterzubringen.

Es ist wahrlich keine Kleinigkeit, mit welchen grossen Schwierigkeiten wir Trafikanten, die in der Provinz wohnen, zu kämpfen haben. Ganz abgesehen davon, dass man uns die zum Verkaufe übergebenen Waaren im nassen Zustande liefert und keineswegs in jenen Farben, wie wir sie brauchen, müssen wir es noch ruhig mit ansehen, wie man in der Hauptstadt seit Monaten eine neue Sorte verkauft, die wir nur vom Hörensagen kennen. Wie sehr uns dies schadet, geht schon daraus hervor, indem sich viele unserer Kunden die Zigaretten per Postpaket aus Budapest kommen lassen, oder, was gar nicht selten vorkommt, bringen sich die Leute dieselben aus der Hauptstadt mit. Ich frage nun: Wie kommen wir dazu, eine solche Manipulation ruhig mitanzusehen und einer Behandlung theilhaftig zu werden, als ob wir geringere Opfer brauchten, wie unsere hauptstädtischen Collegen. Es ist wahrlich ohnehin kaum der Mühe werth, sich mit dem Handel der Zigarren und Tabake abzugeben, und wenn so etwas auch noch dazu kommt, dann könnte man wirklich die Lust verlieren, ein Tabaktrafikant in der Provinz zu sein. Vielleicht tragen diese Zeilen dazu bei, die k. u. Tabakregie zu veranlassen, dass sie die Zigaretten auch in den Fabriken der Provinz herstellen lässt, wodurch auch uns Gelegenheit geboten wäre, dieselben erhalten zu können.

Mit dem Ausdrucke besonderer Hochachtung ergebenst

A. F.

*

Indem wir diesen Nothschrei eines Trafikanten veröffentlichen, können wir uns auch unsererseits nicht versagen, die verehrliche Direktion der k. u. Tabakregie zu ersuchen, sie möge diesem Hunnia-Zigarettenrummel endlich einmal ein Ende bereiten. Wenn auch der geschätzte Einsender des obigen Schreibens vermeint, dass es hier in der Hauptstadt genügend Hunnia-Zigaretten gibt und zwar soviel, dass man auch davon nach der Provinz versenden kann, so ist diese irrige Ansicht gleichwohl am Platze, denn es kann recht gut geschehen, dass man die geringen Quantitäten der Hunnia in den Verschleisslokalen aufkauft, wodurch der Consumant hier keine bekommen kann und der Verschleisser in der Provinz geschädigt wird. Auch ist es unseres Wissens nach nicht richtig, dass man in den Fabriken der Provinz keine Hunnia anfertigt, da solche sowohl in Fiume wie in Temesvár fabrizirt werden; allein das angefertigte Quantum ist viel zu gering, und wenn man auch mit vollster Bestimmtheit vorhersagen kann, dass diese Zigaretten keine lange Lebensdauer erreichen werden, so muss auch gesagt werden, dass es sehr unnötig und höchst unpraktisch ist, ein Raucherpublikum durch Monate ein Erzeugniss vorzuhalten, bei dessen genügendem

Erscheinen das Urtheil darüber auch schon fertig wäre.

Die Hunnia-Zigarette befindet sich im Verschleisse, jedoch zu haben sind sie nicht. Wie wäre es, wenn man dieselben in aller Ruhe und Stille eines seligen Todes sterben liesse? Wahrlich, kein Mensch, der sie jemals geraucht hat, würde ihnen eine Thräne nachweinen!

Briefkasten der Redaktion.

Herrn A. K. in M. Laut den noch immer in Kraft bestehenden Vorschriften können Sie an den jüdischen Feiertagen wohl die Grosstrafik schliessen, müssen aber in einem Lokale desselben Hauses, wo sich Ihre Grosstrafik befindet, die Waaren zum Verschleisse vorrätzig haben und an Ihre Kleintrafikanten verabfolgen. So sonderbar auch diese Vorschrift klingt, da sie dasselbe bedeutet, als ob das Schliessen des Geschäftes gar nicht gestattet wäre, so besitzt sie gleichwohl den Werth, wonach Sie die Waaren in einem Nachbargeschäft verabfolgen können. Da es sich, wie Sie sagen, bei Ihnen, bloss um einen Tag handelt, dürfte Ihnen übrigens die dortige Finanzdirektion diesen einen Tag freigeben, was diese jeweilig auch von Fall zu Fall thun kann, auch wenn kein Feiertag wäre.

Herrn M. Sp. in V. Das Vorstehende gilt auch für Sie.

Herrn E. K. in H. Die Frage wegen dem Kleingeld ist zu verzwickelt, als dass man darüber vollständig correcten Aufschluss geben könnte. Da es für die Grosstrafikanten hierüber keine besonderen Vorschriften gibt und diese anderseits jedes Quantum Silbergulden, so gut wie jeder andere Geschäftsmann bei der Staatscassa abführen können, erledigt sich diese Frage von selber. Etwas Anderes ist es bei den Kronenstücken, von denen 10% des Betrages bloss angenommen zu werden brauchen, ebenso bei den 20- und 10-Hellerstücken, wenn diese in vorschriftsmässiger Verpackung abgeliefert werden und Sie eine Kautionshülle beim Steuerante erliegen haben. Was den Kleintrafikanten betrifft, der diese Münzsorten Ihnen bringt, so richtet sich natürlich die Annahme derselben im gleichen Verhältnisse.

Frau J. D. in Budapest. Ad 1. Eine Kleintrafiklizenz ist nicht verkäuflich. Ad 2. Einen guten Posten für eine Kleintrafik kennen wir nicht. Ad 3. Wenn Sie eine Trafik haben wollen, so genügt es nicht, dass Ihr Hausherr es wünscht. Ad 4. Der betreffende Herr wird nicht nur in diesem Falle grob werden, sondern er dürfte Ihnen noch ganz andere Unannehmlichkeiten machen. Ad 5. Ob man in der Trafik auch schlafen darf? Das wird Ihnen Ihr Hausarzt beantworten.

Herrn J. P. Budapest. Wie sollen wir das wissen?

Herrn M. K. in D. Sie können unbesorgt einreichen.

Frau R. B. in Budapest. Kann nicht besprochen werden, wenn Sie uns nicht Ihren Namen und Adresse nennen.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heltai.